

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Sots-Caproen Met Verscheyden Bellen Behanghen Ende
Gheschoncken Voor Een Nieww Iaer Aen Arent Montanvs
Ghevschen Woorden-Dienaer Tot Schoonhoven**

Hazart, Cornelius

Antwerpen, 1669

Sesde Belle.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71482)

ghen loochent. Indien ghy dit noch niet en weet
 soo zyn ulve sinnen machtrigh verdraept ende
 verheert/de wijle ghy een verkeerde werelt/inde
 werelt wilt bzenghen; daerom zeecht by den
 Sois-Capzoen aen/ ende en bemoept u niet met
 schryben/ noch disputeren./ ten zy ghy te bozen
 noch eenighe jaeren pedantzert.

SESEBELLE

DE ghene die opt in de dul-oft sot-huyfen
 ghetweest heeft / kan ghetugghen met wat
 furie de uprsinnige daer raesen/bloecken/ en bul-
 deren. Hier min en doet ghy/Arent Montanc, in alle
 uwe voddighe schriften/die schiet van't eerste tot
 't leste niet anders en zyn als eenen hoop woo-
 den vol van galle, furie/rasernye/ende stielachtige
 lasteringhen/ick sal my wederom te bzedden hou-
 den met sommighe/tot een staeltje van d'andere/
 ofte om uwe eyghen woorden te ghebruycken op
 het 3. bladt van ulve Moorden des Pauldoms: Het sal
 de pijn w eert zyn weynighe staeltjens ter neder te setten
 uyt vele.

ICK late hoort eerst staen alle de leughens/van
 den dupbel selve ghesmeedt / die ghy van pag. 135.
 tot 144. in ulve Moorden des Pauldoms upbracket
 teghen de Jesuiten. 'Tis de pijn weert ulve raes-
 sende uprsinnigheyt te hooren pag. 145. 'Tgaet, seght
 ghy / alle grouwelen te hoven, dat alle Paepsche ordens
 en Paus self voor dit gheselschap wijde van Jesus swichten
 moet: Gheen onrecht soo groot, 't welke sy niet vast hou-
 den, noch ghewelt soo vervloecht 't ghene sy niet en be-
 staen in het werck te legghen. Wie heeft sulck een moed-
 die sich teghen haer reppen derst? Den Abt du Bois, door
 de Fransche Coninginne naer Roomen afgeveerdicht,
 moest galge-waert klimmen, om dat hy te vrymoedelijck
 de Jesuitsche godloosheyt bekraste.

Maer wie saght opt meerdere dolligheyt als
 die ghy laet blycken van pag. 152, tot 160, daer ghy
 de Jesuiten hoort eerst onder den naem van eenen

sekeren Coprevious, die noyt sy leben Jesuit is ghe-
weest/nytkirjt booz goddeloose en Godts lasteraers,
Daer naer booz hoereerders, overspeelders, verraders,
Heyligh-schenders, Sodomiten, kinder-moorders &c. en-
de dit altemael uyt Petrus Jarrige, ende Hasenmulle-
rus, van de welcke den eersten met een openbaer
ghebzucht schyft / booz de heele werelt / selbe be-
kent / ende gheprotesteert heeft dat hy gheloghen
hadde den tweeden is van my / ende van andere
ober lanc meer als van dyp hondert tastelijcke
lenghens overuyght getweest.

Doorders / wat mensch / die maer een stercken
bande reden ghebzupt / sal bulderen / en raesen /
ghelijck ghy doet / als gy begint uwe Moorden des
Dauidoms, daer ghy de Catholijcken aanspreekt
ergher als eenen dullen / met dese woorden : Hei-
loose bloed-honden ; sonder waere Godt, ende schaemte
voor uwe ooghen worden de gordijnen van een moordae-
digh tonneel open gheschoven; niet om tot medelijden te
verwecken, die bereeds, door duyvels beuls werck ver-
hart, alle menschelijcke beweginghe hebt uytghetrocken,
maer ten eynde ghy uyt de voorledene grouwelen, in een
kort begriip by een ghehaelt, overslagh mooght maken,
of er niet ghenoech bloeds stont te verantwoorden voor
u Paepsche struyck-roovers, in den daghe des grooten
oordeels. **Wat mensch / ten zy utwys ghelijcke / dit**
hoozende / en sal niet dareljck uproepen : Arende
Montanus en is niet alleen sot, maer gantschelijck dol,
ende rasende als eenen hont?

Ick laete nu staen dat ghy den H. Dominicus
pag. 167. noemt eenen bloed-hondt, ende pag. 168. eenen
vervloekten Moninck : dat gy den weerdigen man
Henricus Suso, uyt de selve Orden / wtens lichaem
twee hondert ach-en-dertigh jaeren / naer syne
doodt wietz ongheschonden ghebonden / ghelijck-
men oock nu ter tijt noch kan sien het lichaem
banden H. Franciscus Xaverius te Goa, banden H. Ca-
rolus Borromeus te Milanen, van het kindt Simon te
Trenten, bande H. Theresia te Alcala, van de H. Catha-
rina te Bonnonis, en menige andere / op verscheyde
plactz

plaetsen; soo npt sinntgh/ seggh ick/ zyt gy/ dat ghy/
sonder eenighen Nutheur (want Horenbeek die
ghy stelt op den kant / en gheltes niet meer als
ghy) sonder fundament/ en sonder redt/ des boop-
sejden Hendrick Suso uprkyt booz eenen boer-jager,
ick en kan niet bedencken hoe ghy niet be-
schaemt en zyt/ soodanighe stucken te laste te leg-
ghen aen andere/ ghy/ segghe ick/ die aen utwe ge-
meente ober lauch wel hekent zyt: Doch het is u
te verghehen/ want ghy zyt eplaes! een arm kindt
sonder herffenen/ ghy en weet/ och arm! niet waer
ghy moet swyghen/ of spreken/ maer bzaerck al-
re-mael upt 'r ghene u de furie steect in den kop-
alsoo raest ghy pag. 195. dat buyten twijffel het ghetal
vande hoere-kinderen der Gheestelijckheyt noch soo
groot blijft, datm'er met menighe, in putten, kelden,
sloten, en af-gheleghene schuyt-h oecken, en verborghen
graven vindt. Alsoo schreeuwt ghy pag. 201. dat de
H. Catharina van Senen, erne byghelooighe beukinne was
ende 2111 dat den H. Alanus upt de Ouden ban-
den H. Dominicus, de Alder-heplighste Daghet
belliep, naer dat hy eenen trouw-ringh ontfa-
ghen hadde/ o ghy boef/ ende sorte-holle als ghy
zyt! waer hebt ghy dat ghelesen/ of hy wie ghe-
bonden/ dat den H. Alanus de Moeder Gods heeft
beslaepen? Wie heeft u dit booz-ghespelt als den
dupbel selbe/ den welcken/ ghelijck ghy oock doet
banden beginne utwer schzifres tot 'r leste/ in soo-
danighe bleesselijcke / gelle / ende onsupbere
pzooposten/ al utw vermaeck neemt/ niet soo ser-
om de Roomsche Kercke daer me te belasten/ want
ghy selbe weet wel dat dit onwaerachtigh is /
maer alleen om utwe dertele lusten te volghen/
ende aen utw' vleeschelijck ghemoet te vol-
doen.

It is meer als tijt dat ick hier ophoude/ want
ick en sou noyt ghedaen hebben / mits dat elck
blaepken van utwe schzifres niet anders als
een dol-hups is/ vol van sorte rebenen/ woortend
ende verhaelen/ elck sittende met haere capoen-
temp

seng op 't hooft / daer van ghy den opper-sot zijt /
 nochtans ick en kan niet hoor-by gaen 't ghene
 ghy raest inde Vlucht uyt Babel pag. 62. daer spreekt
 ghy dan soo: dat eenen sekeren Godoranus ghepre-
 sen wort ter oorsake hy d'half vertierde brocken des
 Sacraments, by een melaetsche uytghebraeck, in slobber-
 de, onaenghesien de vuyligheyt soo onsmakelijck was, dat
 liever 't braeden van S. Laurens op eenen rooster wilde
 dulden, Wie soude voorders niet walghen weghe den
 dreck die t' avontmael des Heeren door de nieuwe Room-
 sche Kercke Godts-lasterlijck is aenghesmeirt? Sulcks te
 recht de naem in Misse verandert olijft, de wijle het gant-
 sche Sacrament ghemist wort, by die, de welcke eene we-
 sentlijke veranderinghe stellen aen 't ghebacken koeck-
 ken, uyt kracht van vijf Latijnsche woorden ghepvelt
 by een Mis-paep. 'Tis oock seer schoou dat ghy
 seght pag. 82. Aen gheenen Papist en gheschiet Godde-
 lijcke eere daer hy nochtans Jesus in de Misse doofslickt,
 en Jesus self in sijn darmen sit.

'Tis meer als ghenoech / want indien ick al u-
 we sielachtighe manieren van spreken wilde op
 het papier stellen / dese belle / soude ten lesten een
 groote kloek worden / die uwen Sot-cappoen /
 ende uwen swachen kop te seer soude beswaeren.
 Daerom raede ick u / als mijnen vrient / dat ghy
 den Capoen ober ulve oozen treekt / 't sal daer
 mede wel zijn / want andersins ghy sout oock ten
 lesten passeren hoor een Midas, die de oozen soo
 lanch hadde / als die liebe heeft op de welke den
 Propheet Balaam sat.

SEVENSTE BELLE.

Dese Belle / om u niet te veel te beswaeren
 en sal ick aen uwen Capoen niet hanghen /
 maer op een ander maniere laeten klincken. Ick
 gheloobe dat ghy wel weet wat dat is / jemandt
 Straets kindt maeken, soomen in Brabant spreekt / of
 te / ghelijck men op sommige plaetsen van Vlaen-
 deren seght / yemant in de belle slaen, dat en is anders
 niet